

Het voortouw nemen in een duurzame toekomst: *de haven van Amsterdam als sleutel tot een duurzame en circulaire stad*

**Samen werk
maken van een
circulaire en
klimaatneutrale
samenleving**

Port of Amsterdam wil samen met het gemeentebestuur werken aan:

- het versterken van de energieinfrastructuur
- het behoud van ruimte en het beter benutten van ruimtelijke contouren in en rond het havengebied
- het bereikbaar houden van het havencomplex

Klimaatverandering vraagt om een andere manier van denken, kijken en handelen. We zullen ons energiegebruik en materiaalverbruik anders moeten gaan inrichten. Alleen dan kunnen we verduurzamen en de stap maken naar een circulaire economie. Want dat is wat wij als Port of Amsterdam willen: Een doorslaggevende rol spelen in de transitie naar een duurzame samenleving met onze klanten en met ons nieuwe gemeentebestuur. Wij nodigen u dan ook uit samen de schouders te zetten onder de grote maatschappelijke opgaven waar we voor staan.

De betekenis van de haven voor stad en regio

Het havencomplex in het Noordzeekanaalgebied, waarvan de Amsterdamse haven een groot deel beslaat, telt ruim 67.500 arbeidsplaatsen. Er wordt ruim EUR 6 miljard aan toegevoegde waarde geleverd. Met cruciale industriële spelers gevestigd in het havengebied is het een belangrijke pijler van de economie van onze stad, de provincie Noord-Holland en Nederland. De haven is een banenmotor voor onder meer praktische en technisch geschoolde deel van de arbeidsmarkt.

‘Port of Amsterdam opereert binnen het kader van de Gemeentelijke Visie Haven 2020-2040 en geeft uitvoering aan Amsterdam Klimaatneutraal 2050’

De haven heeft ook op andere gebieden een belangrijke rol in het functioneren van de stad. In het havengebied worden goederen opgeslagen voordat ze naar de stad worden gedistribueerd, rioolwater gezuiverd en energie opgewekt. Ook worden er afvalstoffen vanuit de stad verwerkt. Een verwerking, die vanwege milieuhinder niet in de stad kan plaatsvinden, maar daar wel direct bij hoort. Dit betreft onder meer afvalverbranding, inzameling van groenafval,

bouwpuin, inzameling en verwerking van glas. Zonder deze toeleverings- en verwerkingsfunctie kan de stad niet functioneren. Deze functies hebben (risico-milieu)ruimte nodig zodat zij niet conflicteren met woongebieden.

De haven is niet alleen van belang voor de stad. Het is ook een belangrijk internationaal logistiek knooppunt als onderdeel van drie Europese TEN-T corridors en essentieel voor het functioneren van de Europese economie en de interne markt.

Rol van de haven nu en in de toekomst

Ambities Port of Amsterdam

Port of Amsterdam wil koploper zijn in de energietransitie en de hub zijn voor de opslag, overslag en productie van duurzame energie en circulaire stromen. We willen actief bijdragen aan de doelen uit het klimaatakkoord van Parijs en uit Amsterdam Klimaatneutraal 2050. Samen met de andere partners uit het Noordzeekanaalgebied willen we de uitstoot van CO₂ in deze regio in 2030 halveren ten opzichte van het huidige emissieniveau (15 megaton). We willen alle afvalstromen hergebruiken, en we willen de sterke positie van Amsterdam als ‘brandstoffenhub’ omzetten naar die van een hub voor hernieuwbare brandstoffen. >>

Doelen Port of Amsterdam

Port of Amsterdam wil bovenstaande ambities realiseren en stelt zichzelf een aantal doelen.

De basis voor handelen voor ons als havenbedrijf is de Gemeentelijke visie Haven 2020 - 2040, Amsterdam Klimaatneutraal 2050 en onze eigen strategie 2021-2025 'Het voortouw nemen'. Port of Amsterdam heeft in laatstgenoemde strategie zeven doelen gesteld, waaraan nu al hard gewerkt wordt. Deze doelen zijn:

1. We versterken onze concurrentiepositie en behouden ons marktaandeel door te groeien in non-fossiele lading
2. We groeien in non-fossiele omzet naar 65 procent van onze totale omzet
3. We zorgen ervoor dat vrijwel alle zeevaart op tijd vertrekt
4. We groeien in opslagcapaciteit voor alternatieve brandstoffen
5. We gaan voor meer circulaire procesindustrie
6. We reduceren de CO₂-uitstoot
7. We creëren ontwikkelruimte door slimmer gebruik van onze schaarse ruimte

Hoe doen we dat?

We realiseren deze doelen aan de hand van drie strategieën:

- We laten klanten, ladingen en activiteiten duurzamer groeien,
- we maken het scheepvaartproces vlotter, veiliger en transparanter en
- we ontwikkelen een toekomstbestendig havencomplex.

Onze inspanningen rond schone scheepvaart, de aanleg van walstroom en bij het verduurzamen van ladingstromen zijn invullingen die wij reeds geven aan deze ambities.

Complexe opgaven in een heldere context: belang van duidelijkheid en samenwerking

We staan voor grote opgaven en we hebben hoge ambities. In dat licht waardeert Port of Amsterdam de expliciete keuzen in de Gemeentelijke Visie Haven 2020 - 2040 om in te zetten op de energietransitie, de circulaire economie en de haven te erkennen als belangrijk industriegebied in de regio en als nautisch en logistiek knooppunt. Duidelijkheid is gegeven in de vorm van de kaders zoals die vastgesteld zijn in de vorm van de Gemeentelijke Visie Haven 2020 – 2040, de Visie Noordzeekanaalgebied 2040, Amsterdam Klimaatneutraal 2050, de Omgevingsvisie Amsterdam 2050 en de in deze documenten opgenomen ruimtelijke contouren. De pro-actieve rol die het gemeentebestuur heeft aangenomen in de samenwerking met (regio)partners is waardevol. Gedeelde vraagstukken overstijgen onze individuele

'Gedeelde vraagstukken overstijgen onze individuele invloedssfeer en belangen'

invloedssfeer en belangen. Samenwerking met buurgemeenten, binnen het Noordzeekanaalgebied en met andere bestuurslagen en stakeholders maakt ons krachtiger en slagvaardiger, en is essentieel om resultaten te bereiken.

>>

Alleen op een vastomlijnd, voorspelbaar speelveld kunnen investeringen met vertrouwen gedaan worden, veranderingen bewerkstelligd en grote resultaten worden bereikt. Wij roepen het gemeentebestuur op om dit speelveld vast te leggen in het NOVI-traject.

‘Wij roepen het gemeentebestuur op om verankering van het ruimtelijke speelveld adequaat te borgen in het NOVI-traject’

Waar samen de schouders onder zetten?

De gemeente Amsterdam speelt een cruciale rol bij het realiseren van de transitie die we met zijn allen moeten maken. Wij vragen het nieuwe gemeentebestuur dan ook samen met Port of Amsterdam te werken aan:

- I. het versterken van de energieinfrastructuur;
- II. het behoud van ruimte en het beter benutten van ruimtelijke contouren;
- III. het bereikbaar houden van het havencomplex.

Het versterken van de energieinfrastructuur

Het meest urgente vraagstuk voor ontwikkelingen in de haven is het energievraagstuk. De huidige congestie op het elektriciteitsnet staat ontwikkeling in de weg. Dit moet op zo kort mogelijk termijn opgelost worden. Doelen uit het klimaatakkoord, economische activiteiten en ontwikkelingen op het gebied van duurzaamheid en circulariteit staan onder druk. Dit betekent dat:

- Congestie op het elektriciteitsnet met prioriteit opgelost moet worden. Essentieel is de samenwerking met relevante stakeholders zoals de netbeheerders. Er moet geïnvesteerd worden waar nodig. Overwogen moet worden programmatisch en met urgentie uitvoering te geven aan het oplossen van de congestie. Het organiseren van doorzettingsmacht en investeringskracht in dit dossier is cruciaal om snelheid te kunnen maken. Ook roepen wij op om gezamenlijk op te trekken richting het Rijk om bestaande regels aan te passen. Netbeheerders moeten de mogelijkheid krijgen een belangenafweging te maken, in plaats van enkel het huidige ‘first come-first serve’ beleid toe te moeten passen waar het aansluitingen betreft.

Port of Amsterdam wil samen met het gemeentebestuur werk maken van het:

- a. versterken van de energieinfrastructuur,
- b. behoud van ruimte en het beter benutten van ruimtelijke contouren
- c. bereikbaar houden van het havencomplex

Buiten de congestieproblematiek moet de gehele energieinfrastructuur toekomstbestendig worden gemaakt en onderhouden. De energietransitie vraagt erom dat:

- Energieinfrastructuur (elektra, buisleidingen, waterstof, stoom) versneld wordt gerealiseerd. Dit vraagt om samenwerking, investeringen, garanties en versnelde procedures, ook waar het aansluitingen op nutsvoorzieningen betreft. Verzwaring van de energieinfrastructuur maakt het meteen ook mogelijk om onze regio te verbinden met de via wind op zee opgewekte elektriciteit. Deze kan in onze stad en regio gebruikt worden;
- Met stakeholders werk wordt gemaakt van scholing om voldoende technisch geschoold personeel voor de energietransitie te kunnen opleiden.

>>

Beschikbaarheid en behoud van ruimte en beter benutten van (milieu)ruimtelijke contouren

Voldoende beschikbaarheid van zowel fysieke als risico-milieu ruimte is een randvoorwaarde waaraan voldaan moet worden om de grote maatschappelijke opgave van de energietransitie te kunnen faciliteren. Alleen door daaraan te voldoen, kan de haven zich verder ontwikkelen tot duurzame, economische hub en batterij van de stad. De invoering van de Omgevingswet kan gebruikt worden om dit te faciliteren. Port of Amsterdam roept het gemeentebestuur op om dit natuurlijke (vervangings)moment waarop beleidsmatige aanpassingen gedaan kunnen worden te gebruiken om (risico-milieugebruiks)ruimte efficiënter in te delen. Dit betekent dat:

- Gekozen wordt voor slimme inrichting en gebruik van de fysieke ruimte en het optimaal benutten van risico-milieugebruiksruimte via afstemming en samenwerking met stakeholders, waaronder provincie Noord-Holland en andere overheden. Risico- milieugebruiksruimte is in het verleden niet in de samenhang toegekend waarin we deze nu nodig hebben. Slimmere en efficiëntere onderliggende planologie kan zodoende binnen dezelfde fysieke ruimte meer mogelijkheden bieden;
- We streven naar een toekomstbestendige en flexibele ruimtelijke (risico)zoning van Westpoort binnen één risicogebied;
- De huidige (milieugebruiks)ruimte in het havengebied gebruikt wordt om onze doelstellingen op het gebied van circulariteit en van alternatieve brandstoffen te faciliteren. De transitie op deze gebieden vraagt om efficiënte en intensieve inzet van de schaarse ruimte die er is;
- De voor nautische activiteiten noodzakelijke ruimte niet verder beperkt wordt. Ruimtelijke ontwikkelingen langs het water moeten getoetst worden op effecten voor de scheepvaart. De groei van recreatievaart moet veilig plaatsvinden zodat het IJ als hoofdtransportader daar niet onder leidt. Ook dienen er voldoende wacht- en ligplaatsen en kegelplaatsen beschikbaar te zijn en blijven.

Het bereikbaar houden van het havencomplex

Om de unieke positie als hub binnen het Europese vervoerssysteem uit te kunnen bouwen, is de bereikbaarheid van het havengebied randvoorwaardelijk. Daarom is het noodzakelijk dat:

- Toekomstbestendige bereikbaarheid van het havencomplex geborgd wordt op het gebied van goederenvervoer, personenvervoer en openbaar vervoer. Bewaakt moet worden dat ruimtelijke ontwikkelingen vervoersstromen over spoor, weg en water nu en in de toekomst niet beperken. Noch in de zin van fysieke, noch in de zin van risico-milieugebruiksruimte. Een afwaardering van de A10-west en het beperken van mogelijkheden van vervoer van gevaarlijke stoffen over spoor brengen bereikbaarheid van het havencomplex in het geding. Bouwen dichtbij of boven het spoor doet dit ook;
- Stad en haven zich samen richting het Rijk inzetten voor het behoud van spoorcapaciteit op Centraal Station, zodat goederenvervoer naar het Europese achterland kan plaatsvinden.

Alleen door samen te werken kunnen wij als Port of Amsterdam en gemeente Amsterdam, samen met de bedrijven in het havengebied, naburige gemeenten en andere overheden, zorgen voor een dynamisch en duurzaam Amsterdams havengebied in 2030. Een havengebied dat de krachten bundelt van de drie sterke kernen van Amsterdam: het logistieke knooppunt van wereldformaat, de hoogwaardige regionale industrie en de veelzijdige dienstverlener voor de stad. Een havengebied dat bijdraagt aan een circulaire en klimaatneutrale samenleving in 2050.

Hier zetten wij ons dagelijks voor in, en we zetten graag het gesprek voort over hoe we gezamenlijk de gemeenschappelijke energietransitie-, circulaire, maatschappelijke en economische doelen gaan bereiken.